

Антон СТОЛІТНІЙ

начальник відділу підготовки прокурорів з нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство, Національної академії прокуратури України, кандидат юридичних наук stolitnii_05@ap.gov.ua

Лілія МІСЮРА

викладач відділу підготовки прокурорів з нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство, Національної академії прокуратури України misiura@ap.gov.ua

УДК 343.1

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОКУРОРОМ ПОВНОВАЖЕНЬ З ВИЯВЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ

Відповідно до кримінального процесуального законодавства прокурор наділений широким колом повноважень під час організації та процесуального керівництва досудовим розслідуванням, зокрема: розпочинати досудове розслідування, мати повний доступ до матеріалів, документів та інших відомостей, що стосуються розслідування, а також здійснювати контроль за своєчасним, повним та достовірним внесенням інформації до Єдиного реєстру досудового розслідування (Реєстру).

Згідно зі ст. 131-1 Конституції України [1] на прокурора покладено повноваження з організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Тому особливий актуальності набуває питання своєчасної та повної реєстрації фактів вчинення та підготовки до вчинення кримінальних правопору-

шень. Без внесення відомостей до Реєстру неможлива будь-яка процесуальна діяльність, спрямована на захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень.

На сьогодні поширеними є випадки ненаправлення контролюючими органами до органів досудового розслідування матеріалів про виявлення фактів вчинення чи підготовки до вчинення кримінальних правопорушень, у зв'язку з чим вказана інформація залишається поза увагою органів досудового розслідування, кримінальні провадження за фактами вчинення кримінальних правопорушень не розпочинаються. З огляду на викладене додаткового дослідження потребують питання своєчасного початку досудового розслідування на підставі матеріалів контролюючих органів.

У науковій літературі проблематика здійснення прокурором повноважень вивчалась у роботах Ю.П. Аленіна, Ю.М. Грошевого, В.В. Долежана, О.В. Капліної, П.М. Каркача, Г.К. Кожевнікова, М.В. Косюти, А.В. Лапкіна, Л.М. Лобойка, В.Т. Маляренко, О.Р. Михайленка, В.Т. Нора, Д.П. Письменного, М.А. Погорецького, Ю.Є. Полянського, М.В. Руденка, І.І. Стативої, О.В. Татарова, В.М. Тертишника, О.М. Толочка, Л.Д. Удаलोвої, І.В. Чурикової, Д.В. Філіна, В.П. Шибіка, О.Г. Шило, М.Є. Шумила, В.М. Юрчишина та інших.

Незважаючи на значний науковий внесок вказаних науковців, питання шляхів виконання прокурором обов'язку реєстрації в Реєстрі усіх відомостей, у тому числі виявлених з будь-яких джерел, залишились недостатньо дослідженими. Тож метою цієї статті є дослідження повноважень прокурора щодо організації діяльності з виявлення кримінальних правопорушень, встановлених контролюючими органами та забезпечення їх внесення до Реєстру (на прикладі кримінальних правопорушень проти довкілля).

У нашій державі нині функціонує 67 органів державної влади, наділених функціями контролю за дотриманням законодавства, з яких лише 14 контролюючих органів прямо чи опосередковано займаються проблематикою у сфері довкілля.

Державна служба геології та надр України здійснює державний контроль за геологічним вивченням надр та раціональним і ефективним їх використанням, складає протоколи про адміністративні правопорушення, розглядає справи про адміністративні правопорушення та накладає адміністративні стягнення, проводить планові та позапланові перевірки надкористувачів, за результатами яких складає акти, видає обов'язкові для виконання вказівки (приписи) про усунення виявлених недоліків і порушень вимог законодавства [2].

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру організовує та здійснює державний контроль за дотриманням земельного законодавства, використанням та охороною земель усіх категорій і форм власності, обстежує земельні ділянки, які підлягають рекультивациі, видає спеціальні дозволи на зняття та перенесення ґрунтово-

го покриву земельних ділянок відповідно до проектів, затверджених у встановленому порядку, а також обстежує земельні ділянки, яким заподіяна шкода внаслідок їх самовільного зайняття, використання не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу, здійснює державний нагляд у сфері землеустрою [3].

Державна служба України з безпеки на транспорті здійснює нагляд за додержанням вимог щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища автомобільним, залізничним, морським та річковим транспортом [4].

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів здійснює державний ветеринарно-санітарний контроль за збором, утилізацією та знищенням загиблих тварин і відходів тваринного походження, а також державний нагляд за додержанням підприємствами, установами, організаціями всіх форм власності та громадянами державних санітарних норм і правил, гігієнічних нормативів і регламентів безпечного виробництва, транспортування, зберігання, застосування пестицидів і агрохімікатів [5].

Державна служба України з питань праці здійснює державний гірничий нагляд з питань правильності розробки родовищ корисних копалин у частині їх безпечної експлуатації, зупиняє, припиняє, обмежує експлуатацію підприємств, окремих виробництв, цехів, дільниць, робочих місць, будівель, споруд, приміщень та інших виробничих об'єктів, виготовлення та експлуатацію машин, механізмів, устаткування, транспортних та інших засобів виробництва, виконання певних робіт, у тому числі пов'язаних із користуванням надрами шляхом видачі відповідного розпорядчого документа у передбачених законодавством випадках, а також анулює видані дозволи і ліцензії до усунення порушень, які створюють загрозу життю працівників [6].

Державна служба України з надзвичайних ситуацій здійснює заходи щодо радіаційного і хімічного захисту, складає акти перевірок, видає приписи, постанови, розпорядження про усунення порушень вимог законодавства у сфері цивільного захисту, пожежної та тех-

ногенної безпеки, звертається безпосередньо та через територіальні органи до адміністративного суду щодо застосування заходів реагування у вигляді повного або часткового зупинення до повного усунення порушень вимог законодавства у сфері цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки роботи підприємств, окремих виробництв, виробничих дільниць, агрегатів, експлуатації будівель, об'єктів, споруд, цехів, дільниць, окремих приміщень, а також машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів, зупинення проведення робіт та реалізації пожежонебезпечної продукції, систем та засобів протипожежного захисту [7].

Державне агентство водних ресурсів України видає, анулює, здійснює переоформлення дозволів на проведення робіт на землях водного фонду (крім робіт в межах прибережних захисних смуг уздовж морів, морських заток і лиманів, у внутрішніх морських водах, лиманах та територіальному морі) і видає їх дублікати, надає висновки дозвільним органам щодо можливості видачі дозволу на спеціальне водокористування, здійснює контроль за дотриманням режимів роботи водосховищ, водогосподарських систем і каналів, перевіряє достовірність звітів водокористувачів щодо використання водних ресурсів [8].

Державне агентство лісових ресурсів України здійснює державний контроль за дотриманням вимог нормативно-правових актів щодо ведення лісового господарства (крім державного контролю з карантину рослин та у сфері захисту рослин) та в галузі мисливського господарства і полювання [9].

Державне агентство рибного господарства України здійснює державний контроль у галузі охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, контроль за дотриманням правил рибальства, лімітів і нормативів використання водних біоресурсів та достовірністю подання суб'єктами рибного господарства, пов'язаними з добуванням і використанням водних біоресурсів, звітих даних про обсяги використання водних біоресурсів [10].

Державне агентство України з управління зоною відчуження здійснює державний контроль за дотриманням правового режиму зони відчуження та відселеної частини зони безумовного (обов'язкового) відселення, за-

безпеченням безперервного функціонування системи фізичного захисту радіоактивних відходів під час збирання, перевезення, переробки, зберігання та захоронення радіоактивних відходів [11].

Державна архітектурно-будівельна інспекція України здійснює державний контроль за дотриманням вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, проектної документації, будівельних норм, державних стандартів і правил, технічних умов, інших нормативних документів під час провадження містобудівної діяльності, ліцензійних умов на провадження господарської діяльності, проводить перевірки відповідності підготовчих та будівельних робіт, будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, що застосовуються під час будівництва об'єктів, вимогам будівельних норм, державних стандартів і правил, технічним умовам, затвердженим проектним вимогам, рішенням, а також у визначених законодавством випадках зупиняє підготовчі та будівельні роботи, які не відповідають вимогам законодавства [12].

Державна екологічна інспекція України здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. Вказаний орган наділений правом проведення перевірок та складення актів за результатами здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства з питань, що належать до його компетенції, надання обов'язкових до виконання приписів щодо усунення виявлених порушень вимог законодавства та здійснює контроль за їх виконанням, вживає відповідно до закону заходів щодо припинення самовільного користування надрами та забудови площ залягань корисних копалин з порушенням установленого порядку [13].

Державна інспекція ядерного регулювання України здійснює державний нагляд за додержанням законодавства, умов виданих документів дозвільного характеру, норм, правил і стандартів з питань ядерної та радіаційної безпеки, вимог фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, обліку та контролю

ядерних матеріалів та інших джерел іонізуючого випромінювання, здійснює контроль за тимчасовим зберіганням радіоактивних відходів їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк, передає правоохоронним органам акти інспекційних перевірок та інспекційних обстежень про порушення установлених законами, іншими нормативно-правовими актами вимог ядерної та радіаційної безпеки, фізичного захисту джерел іонізуючого випромінювання, їх обліку та контролю [14].

Міністерство екології та природних ресурсів України проводить відповідно до законодавства державну екологічну експертизу стосовно об'єктів, рішення щодо затвердження (схвалення) яких приймається Кабінетом Міністрів України, здійснює управління охороною і використанням територій та об'єктів природно-заповідного фонду, забезпечує у сфері державного нагляду (контролю) за дотриманням природоохоронного законодавства нормативно-правове регулювання, передає відповідно до законодавства правоохоронним органам матеріали про виявлені правопорушення [15].

Міністерство інфраструктури України організовує в межах повноважень, визначених законом, реалізацію державної політики щодо зменшення шкідливого впливу транспорту на навколишнє природне середовище [16].

Важлива роль у здійсненні контролю в державному управлінні належить сільським, селищним, міським радам, які є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади й здійснюють від їх імені та в їх інтересах за допомогою своїх виконавчих органів функції і повноваження місцевого самоврядування [17, с. 259]. Так, згідно зі ст. 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [18] до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження зі здійснення контролю за додержанням земельного та природоохоронного законодавства, використанням і охороною земель, природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення, відтворенням лісів, вжиття необхідних заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, ви-

значення території для розміщення відходів, здійснення контролю за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності у сфері поводження з відходами, здійснення контролю за впровадженням заходів, передбачених документацією із землеустрою, а також здійснення контролю за додержанням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з побутовими та виробничими відходами та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи.

У правовій доктрині існують різні класифікації функцій органів державної влади, до яких, зокрема, належать органи контролю. В.Б. Авер'янов вважає, що функції органів виконавчої влади мають розглядатись як напрями управлінської діяльності та поділяють їх на такі види: цільовстановлюючі функції (прогнозування, планування); ресурсозабезпечувальні функції (фінансування, стимулювання, кадрове забезпечення); організаційно-регулюючі (контроль, керівництво, координація, організація, регулювання); трансформаційні (організаційне проектування, реорганізація, організаційний розвиток, раціоналізація, організаційна діагностика) [19, с. 263–264].

Найбільш поширеною є класифікація функцій виконавчої влади на загальні, спеціальні та допоміжні. Функцію контролю у вказаній класифікації віднесено до загальних функцій, що здійснюють об'єктивно необхідний вплив на певні процеси, що відбуваються в господарській, політичній, соціально-культурній та інших сферах. Контроль ґрунтується на принципі зворотніх зв'язків, що існує при будь-якій взаємодії суб'єкта та об'єкта в системі управління [20, с. 130].

Під державним контролем слід розуміти одну із функцій державного управління, що полягає в оцінюванні правомірності діяльності об'єкта контролю та здійснюється відповідними державними органами (посадовими особами) [21, с. 202]. Таким чином, до контролюючих органів у сфері екології слід віднести інспекції, агентства та служби, на яких прямо чи опосередковано покладено завдання щодо здійснення державного контролю в тій чи іншій сфері діяльності.

Під час виконання повноважень вказані органи державної влади (наприклад, під час проведення перевірок) виявляють обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення. Враховуючи відсутність у контролюючого органу повноважень щодо реєстрації кримінального правопорушення в Реєстрі, проведення досудового розслідування та притягнення винних осіб до відповідальності, зібрані матеріали згідно з нормами спеціальних законів та підзаконних актів, що регламентують діяльність контролюючих органів (наприклад, відповідно до пп. 16 п. 6 Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2017 року № 275, Державна екологічна інспекція уповноважена передавати правоохоронним органам матеріали про діяння, в яких вбачаються ознаки кримінального правопорушення), повинні бути своєчасно направлені до органу досудового розслідування з урахуванням ст. 216 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) [22].

Водночас численними є випадки приховування кримінального правопорушення шляхом складання протоколу про адміністративне правопорушення і, таким чином, зниження суспільної небезпечності діяння (наприклад, притягнення особи до відповідальності за ст. 53-4 «Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель» Кодексу України про адміністративні правопорушення [23] за наявності в її діях ознак злочину, передбаченого у ст. 239-1 «Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель» Кримінального кодексу України [24]), а також ненаправлення матеріалів про виявлені кримінально карані діяння до органів досудового розслідування, в тому числі з метою укриття фактів вчинення кримінальних правопорушень.

При цьому відсутність законодавчо встановлених строків направлення слідчому, прокурору закінчених матеріалів перевірок правоохоронних, контролюючих та інших органів, які містять дані про кримінальні правопорушення, є однією із прогалин чинного законодавства [25, с. 198].

Прикладом наведеного є гучна ситуація зі звалищем твердих побутових відходів побли-

зу села Великі Грибовичі Жовківського району Львівської області, що є третім за розміром у Європі та займає понад 33 га площі. Незважаючи на завершення терміну експлуатації сміттєзвалища, воно продовжувало функціонувати. Державна екологічна інспекція у Львівській області визначила це місце «полігоном твердих побутових відходів». Попри неодноразові звернення місцевих жителів, депутатів та громадських активістів, перевірка екологічною інспекцією із вказаних питань проведена лише після завершення дводенної ліквідації пожежі, яка спалахнула 28 травня 2017 року [26].

Отже, зазначене вище призводить до того, що питання проведення першочергових слідчих (розшукових) дій та притягнення чи не притягнення особи до кримінальної відповідальності сьогодні «вирішують» контролюючі органи не тільки без судового розгляду, а навіть без проведення досудового розслідування.

Відповідно до п.п. 3, 11 додатка 7 до Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, затвердженого наказом Генеральної прокуратури України від 6 квітня 2016 року № 139 (Положення) [27], до інших джерел, з яких виявлені обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, віднесено матеріали правоохоронних та контролюючих державних органів про виявлення фактів вчинення чи підготовки до вчинення кримінальних правопорушень та самостійне виявлення прокурором кримінального правопорушення. До Реєстру, зокрема, вносяться відомості про час і дату надходження заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення або виявлення з іншого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, та інше джерело, з якого виявлені обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення (п.п. 1 та 2 п. 1 підрозділу 2 розділу I Положення).

Так, окремою підставою для внесення відомостей до Реєстру та початку досудового розслідування згідно з ч. 1 ст. 214 КПК України та п. 1 підрозділу 2 розділу I Положення є виявлення прокурором самостійно з будь-якого джерела відомостей про кримінальне правопорушення, в тому числі фактів, що встановлені прокурором під час вивчення неске-

рованих до органів досудового розслідування матеріалів контролюючих органів.

У статті 1 Рекомендацій Rec (2000) 19 Комітету міністрів Ради Європи державам – членам щодо ролі прокуратури в системі кримінального правосуддя (Рекомендації) [28] зазначено, що прокурори є представниками органів державної влади, які від імені суспільства та в інтересах держави гарантують застосування закону, коли його порушення веде до кримінальних санкцій, враховуючи як права фізичної особи, так і необхідну ефективність системи кримінального судочинства. В усіх системах кримінального судочинства прокурори приймають рішення про порушення і продовження кримінального переслідування, підтримують кримінальне обвинувачення в суді та подають апеляції на деякі судові рішення (ст. 2 Рекомендації).

Зміст визначеної у ст. 131-1 Конституції України функції прокуратури щодо організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням, закріплені у ст. 2 КПК України завдання кримінального провадження щодо захисту особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, регламентовані у ч. 1 ст. 36 КПК України положення щодо обов'язковості виконання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, службовими та іншими фізичними особами законних вимог прокурора, положення ст. 214 КПК України щодо обов'язку прокурора вносити відомості про вчинене кримінальне правопорушення до Реєстру, а також зміст п. 2.2 наказу Генерального прокурора України від 22 грудня 2012 року № 4-гн «Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні» [29], яким керівників прокуратур усіх рівнів і галузевих підрозділів апаратів, прокурорів – процесуальних керівників досудовим розслідуванням під час проведення перевірок вимог закону при прийманні, реєстрації, розгляді та вирішенні в органах досудового розслідування заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, своєчас-

не внесення щодо них відомостей до Реєстру наділено правом, за необхідності, витребувати дані з органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, державних органів контролю, лікувальних закладів, експертних установ тощо, вказують на наявність у прокурора як представника органів державної влади обов'язку забезпечити належну та повну реєстрацію даних про кримінальні правопорушення в Реєстрі. У зв'язку з цим він має право на самостійне виявлення з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, у тому числі шляхом вивчення в контролюючих органах матеріалів, які можуть містити дані про скоєні кримінально карані діяння, з метою їх подальшої реєстрації в Реєстрі та забезпечення проведення досудового розслідування.

При цьому вказане вище право прокурора не є поверненням до моделі так званого загального нагляду, оскільки прокурор під час його реалізації вивчає лише матеріали, які можуть містити відомості про вчинені кримінальні правопорушення для встановлення «індикатора» до початку досудового розслідування.

Разом з тим зазначений підхід до ситуації з реєстрації кримінальних правопорушень в Реєстрі потребує детальної законодавчої регламентації права прокурора вивчати в контролюючих та інших органах матеріали, які можуть свідчити про вчинення кримінальних правопорушень, що також сприятиме усуненню «зручних» трактувань.

Наприклад, у Німеччині порядок початку досудового розслідування врегульовано досить стисло. Відповідно до § 160 Кримінально-процесуального кодексу Федеративної Республіки Німеччина прокуратура наділена правом прийняття рішення про те, чи необхідно висувати публічне обвинувачення, розслідувати обставини справи з урахуванням отриманих на основі донесення або іншим шляхом відомостей про підозру, тобто мінімальну ймовірність здійснення кримінально караного діяння [30].

На сьогодні є потреба доповнення глави 19 розділу III КПК України статтею 213-1 «Вивчення прокурором матеріалів, що можуть свідчити про вчинення кримінальних правопорушень». Вказана норма охоплюва-

тиме, у тому числі, й контролюючі органи. Під час реалізації вказаного права прокурор уповноважений вивчати: журнали вхідної та вихідної кореспонденції; плани та накази про проведення перевірок; матеріали перевірок, зокрема складені за їх результатами довідки та акти реагування; звернення та документи, складені за результатами їх розгляду; матері-

али службових перевірок щодо посадових осіб контролюючих та інших органів; матеріали справ про адміністративні правопорушення та про накладення фінансових санкцій; матеріали судових справ (про усунення порушень вимог закону, про зупинення/призупинення діяльності підприємств, про стягнення шкоди, завданої державі тощо).

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Положення про Державну службу геології та надр України: постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1174 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1174-2015-%D0%BF>
3. Положення про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру: постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 року № 15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF>
4. Положення про Державну службу України з безпеки на транспорті: постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 року № 103 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/103-2015-%D0%BF>
5. Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів: постанова Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 року № 667 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/667-2015-%D0%BF>
6. Положення про Державну службу України з питань праці: постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 року № 96 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/96-2015-%D0%BF>
7. Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій: постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1052 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF>
8. Положення про Державне агентство водних ресурсів України: постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 393 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/393-2014-%D0%BF>
9. Положення про Державне агентство лісових ресурсів України: постанова Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2014 року № 521 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?art_id=110632&cat_id=7902
10. Положення про Державне агентство рибного господарства України: постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 року № 895 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/895-2015-%D0%BF>
11. Положення про Державне агентство України з управління зоною відчуження: Указ Президента України від 6 квітня 2011 року № 393/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/2011>
12. Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України: постанова Кабінету Міністрів України від 9 липня 2014 року № 294 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/294-2014-%D0%BF>
13. Положення про Державну екологічну інспекцію України: постанова Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2017 року № 275 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-%D0%BF>
14. Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання України: постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 363 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/363-2014-%D0%BF>
15. Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України: постанова Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 32 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/32-2015-%D0%BF>

16. Положення про Міністерство інфраструктури України: постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2015 року № 460 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/460-2015-%D0%BF>
17. Адміністративне право України: підруч. / Ю.П. Битяк, В.М. Гарашук, О.В. Дьяченко та ін.; за ред. Ю.П. Битяка. – Київ: Юрінком Інтер, 2005. – 544 с.
18. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
19. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч. у двох томах: Том 1. Загальна частина / ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – Київ: Юридична думка, 2004. – 584 с.
20. Адміністративне право України: підруч. / Ю.П. Битяк, В.В. Богуцький, В.Н. Гарашук та ін.; за ред. проф. Ю.П. Битяка. – [2-ге вид., перероб. та допов.]. – Харків: Право, 2003. – 576 с.
21. Адміністративне право України: навч. посіб. – [2-ге вид., перероб. та допов.]. – Київ: Атіка, 2009. – 640 с.
22. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
23. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
24. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
25. *Столітній А.В.* Електронне кримінальне провадження: передумови виникнення, сучасний стан та перспективи розвитку: моногр. / А.В. Столітній. – Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2016. – 724 с.
26. Грибовецьке сміттєзвалище [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zik.ua/tag/gybovytske_smittiezvalyshche
27. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: наказ Генеральної прокуратури України від 6 квітня 2016 року № 139 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0680-16>
28. Рекомендації Rec (2000) 19 Комітету міністрів Ради Європи державам – членам щодо ролі прокуратури в системі кримінального правосуддя [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sc.gov.ua/ua/rekomendaciji_komitetu_ministriv_radi_jevropi.html
29. Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні: наказ Генерального прокурора України від 22 грудня 2012 року № 4-гн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102
30. *Максименко В.* Початок досудового розслідування: порівняльно-правовий аспект / В. Максименко // Підприємництво, господарство і право. – 2017. – № 5. – С. 237–238.

**Антон СТОЛІТНІЙ,
Лілія МІСЮРА**

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОКУРОРОМ ПОВНОВАЖЕНЬ З ВИЯВЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ

Проаналізовано повноваження прокурора щодо організації діяльності з виявлення кримінальних правопорушень, встановлених контролюючими органами, та забезпечення їх внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань (на прикладі кримінальних правопорушень проти довкілля), розглянуто питання своєчасного початку досудового розслідування на підставі матеріалів контролюючих та інших органів.

Наголошено на необхідності детальної законодавчої регламентації права прокурора вивчати в контролюючих та інших органах матеріали, що можуть свідчити про вчинення кримінальних правопорушень, з метою забезпечення притягнення усіх винних осіб до відповідальності.

Ключові слова: прокурор; кримінальне провадження; кримінальне правопорушення проти довкілля; досудове розслідування; Єдиний реєстр досудових розслідувань.

Антон СТОЛЕТНИЙ,
Лілія МИСЮРА

РЕАЛИЗАЦИЯ ПРОКУРОРОМ ПОЛНОМОЧИЙ ПО ВЫЯВЛЕНИЮ УГОЛОВНЫХ ПРАВОНАРУШЕНИЙ ПРОТИВ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

Проанализированы полномочия прокурора относительно организации деятельности по выявлению уголовных правонарушений, установленных контролирующими органами, и обеспечения их внесения в Единый реестр досудебных расследований (на примере уголовных правонарушений против окружающей среды), рассмотрены вопросы своевременного начала досудебного расследования на основании материалов контролирующих и других органов.

Подчеркнута необходимость детальной законодательной регламентации права прокурора изучать в контролирующих и других органах материалы, которые могут свидетельствовать о совершении уголовных правонарушений, с целью обеспечения привлечения всех виновных лиц к ответственности.

Ключевые слова: прокурор; уголовное производство; уголовное правонарушение против окружающей среды; досудебное расследование; Единый реестр досудебных расследований.

Anton STOLITNII,
Liliia MISIURA

EXERCISE OF POWERS BY A PROSECUTOR IN DETECTING CRIMINAL OFFENCES AGAINST ENVIRONMENT

The article analyzes the powers of the prosecutor regarding the organization of activities on detection of criminal offenses established by the controlling bodies and ensuring their inclusion in the Uniform Register of Pre-trial Investigations (by the example of criminal offenses against the environment), it is considered the issues of the timely start of pre-trial investigation on the basis of materials of the controlling and other bodies.

The authors emphasize the need for detailed legal regulation of the prosecutor's right to investigate materials in the controlling and other bodies that could testify about the commission of criminal offenses in order to ensure that all perpetrators were brought to justice.

Keywords: prosecutor; criminal proceedings; criminal offense against the environment; pre-trial investigation; the Uniform Register of Pre-trial Investigations.

